

Algemene Raad-Vrijstelling verplichting bij patroon kantoor te houden.

Het verloop van de procedure

Bij brief van 7 april 1989 is Mr X, verder ook te noemen appellant, bij de Algemene Raad in beroep gekomen van de beslissing van de Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten in het arrondissement Y, verder ook te noemen Raad van Toezicht, als vervat in de brief van die Raad aan appellant van 2 maart 1989. Bij de beslissing heeft de Raad van Toezicht op de voet van art. 9b lid 4 Advocatenwet appellant aangewezen als patroon over mevrouw Mr Z. De Algemene Raad heeft het beroep behandeld in zijn vergadering van 8 mei 1989. Overeenkomstig artikel 19 lid 3 van de Stageverordening 1988 is appellant bij brief van 13 april 1989 opgeroepen om ter zitting van de Algemene Raad aanwezig te zijn en is bij brief van gelijke datum de Raad van Toezicht verzocht ter vergadering inlichtingen te verschaffen. Het standpunt van Raad van Toezicht is ter zitting van de Algemene Raad toegelicht door Mr S, waarnemend Deken, namens de Raad van Toezicht, Appellant is niet verschenen, maar heeft zijn standpunt tevoren nog bij brief van 28 april 1989 toegelicht. Mr S heeft namens de Raad van Toezicht bij brief van 3 mei 1987 nog enkele kanttekeningen bij het beroepschrift van appellant geplaatst. e aan de voet van deze beslissing vermelde leden van de Algemene Raad namen deel aan de zitting. Voorts was aanwezig Mr R, secretaris. Naar aanleiding van het verhandelde ter zitting heeft Mr S nadere inlichtingen verstrekt, waarop appellant bij brief van 24 mei 1989 heeft gereageerd. De Algemene Raad heeft kennisgenomen van alle overgelegde stukken:

- beslissing van de Raad van Toezicht van 10 maart 1989;
- beroepschrift van appellant van 7 april 1989;
- brief van appellant van 28 april 1989;
- brief van Mr S van 3 mei 1989;
- brief van Mr S van 22 mei 1989;
- brief van appellant van 24 mei 1989

Het beroep is tijdig ingesteld, immers binnen de termijn van een maand, genoemd in art. 19 lid 2 van de Stageverordening 1988.

De Feiten

Mevrouw Mr Z wenst te worden beëdigd als advocaat en procureur. Ondanks pogingen daartoe is zij er niet in geslaagd een patroon te vinden. De Raad van Toezicht heeft besloten Mevrouw MR Z vrijstelling te verlenen van de verplichting bij een patroon kantoor te houden, zoals geregeld in art. 9b lid 3 van de Advocatenwet. De Raad van Toezicht heeft op de voet van art. 9b lid 4 Advocatenwet appellant aangewezen als patroon.

Standpunt van de appellant

Appellant stelt dat hij door de aanwijzing onevenredig wordt belast. Zijn werkbelasting is zeer hoog. Hetzelfde geldt voor zijn kantoorgenoten, die geen werkzaamheden van hem kunnen overnemen. Het kantoor zoekt om deze reden uitbreiding door het aantrekken van een medewerker of een stagiaire met minimaal twee jaar ervaring. Van een redelijke begeleiding van mevrouw Mr Z kan niets terecht komen door enerzijds de hoge werkbelasting en anderzijds het feit dat appellant zich heeft gespecialiseerd in zaken in de agrarische sector. Het kantoor is al zwaar belast geweest met buitenpatronaten en wel ver boven het gemiddelde in relatie tot andere kantoren. Zo heeft appellants kantoorgenoot, Mr Q, als buitenpatroon de stages begeleid van Mr V en Mr W. en groot aantal kantoren in en rond K, waar de algemene praktijk wordt beoefend, is nog nimmer met een buitenpatronaat belast. Appellant wijst in het bijzonder op de advocaten die door appellants kantoor zijn begeleid in een buitenpatronaat. Naar appellants mening zouden zij meer in aanmerking komen, omdat zij de algemene praktijk uitoefenen, omdat zijzelf een buitenpatronaat hebben genoten en omdat zij daardoor op de hoogte zijn van de specifieke problemen die daarmee gepaard gaan. Er heeft geen enkel vooroverleg plaats gevonden over de aanwijzing. Appellant kan zijn hoge werkbelasting niet onmiddellijk verminderen. De Raad van Toezicht heeft ook niet tijdig aangekondigd dat de Raad tot de aanwijzing zou overgaan.

Het standpunt van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht behoeft naar zijn mening geen rekening te houden met de hoge werkbelasting van appellant en zijn kantoorgenoten. Wel heeft de Raad mede gelet op hun eventuele betrokkenheid in het heden dan wel recente verleden bij werkzaamheden ten behoeve van de advocatuur, zoals het lidmaatschap van Raad van Toezicht, College van Afgevaardigden, adviescommissies e.d. Daarvan was geen sprake. De Raad van Toezicht behoeft evenmin rekening te houden met de informatie van appellant over het aantal werkuren dat hij maakt, de feitelijke voorzieningen die hij heeft moeten treffen om zijn praktijk naar behoren uit te oefenen en de gezochte uitbreiding van zijn kantoor met ervaren advocaten. De Raad van Toezicht acht niet in het geding de vraag of andere advocaten nog eerder of beter in aanmerking zouden komen voor een aanwijzing en dus - concreet gesproken - of de Raad bij aanwijzing een allen omvattende vergelijking had te maken om vervolgens te constateren dat de aanwijzing voor de aan te wijzen advocaat het minst bezwaarlijk zou zijn. De Raad van Toezicht heeft geselecteerd in K en periferie op

grond van de aan de Raad bekende gegevens over de gekozen kantoren: aantal praktijkjaren, de mogelijkheden en de samenstelling van het kantoor, belasting uit anderen hoofde, en de verdeling van vroegere stagiaires. Overleg heeft niet plaats gevonden met appellant alvorens hem als patroon aan te wijzen, omdat naar de verwachting van de Raad van Toezicht iedereen zich zou verzetten met een keur van argumenten en niemand van oordeel zou zijn dat hij terecht wordt aangewezen.

Beoordeling

Art. 9b lid 4 Advocatenwet bepaalt, dat de Raad van Toezicht een advocaat als patroon aanwijst, indien hij vrijstelling heeft verleend van de verplichting van de stagiaire geen patroon heeft kunnen vinden, tenzij dit voor de desbetreffende advocaat een onredelijke last zou vormen. Deze bepaling is bij wet van 2 februari 1989, stb. 15, inwerking getreden op 1 maart 1989, in de Advocatenwet opgenomen. Zij is ontleend aan de Stageverordening, zoals gewijzigd bij verordening van 25 november 1983, st.crt. 1984, 75, inwerking getreden op 1 mei 1984. Me memorie van toelichting op deze wijziging van de verordening licht deze bepaling als volgt toe (Adv. blad 1984, pagina 184):

"Ingevolge art.2 van het ontwerp rust op iedere advocaat de plicht naar vermogen mee te werken aan de opleiding van stagiaires. Dit betekent dat al het mogelijke moet worden gedaan om voor aankomende stagiaires patroons te vinden. In dat stelsel is aanwijzing van een patroon ingevolge art. 5 aanwijzing dient rekening te worden gehouden met de specifieke situatie van de aan te wijzen patroon en met een evenredige verdeling van de aan de opleiding van de stagiaires verbonden lasten over de in het arrondissement gevestigde advocaten. Het in art 2 van het ontwerp neergelegde uitgangspunt wordt echter begrensd door de eisen die moeten worden gesteld aan een behoorlijke opleiding en praktijkuitoefening van de stagiaire. Bij een grote toeloop van stagiaires kan het aantal beschikbare patroons uitgeput raken. Deze situatie zal zich voordoen indien de advocaten, die volgens de Raad voor het patronaat in aanmerking komen, ieder reeds de zorg hebben voor één of zelfs twee stagiaires, of om andere redenen zodanig herzet zijn, dat zij te weinig aandacht aan een nieuwe stagiaire kunnen besteden. Aanwijzing van een patroon in een dergelijke - uitzonderlijke - situatie betekent voor de aangewezen patroon of zijn kantoor een onredelijke last. Een behoorlijke opleiding en praktijkuitoefening van de stagiaire kunnen daardoor ernstig in het gedrang komen. Voorts kan een dergelijke aanwijzing strijd opleveren met art. 4 lid 2 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden. Aanwijzing van een patroon dient derhalve in een dergelijke situatie achterwege te blijven. De stagiaire zal dan in een ander arrondissement zijn heil kunnen zoeken, ofwel moeten wachten tot in het betreffende arrondissement een patroon beschikbaar komt."

In het onderhavige geval is de Algemene Raad niet gebleken, dat de Raad van Toezicht ernaar heeft gestreefd om enerzijds de daarvoor meest geschikte advocaat als patroon aan te wijzen en anderzijds de met het stagestelsel verbonden lasten evenredig over het aantal

advocaten van het arrondissement te verdelen. Van de Raad van Toezicht had verwacht mogen worden dat hij een onderzoek had ingesteld naar de specifieke situatie van appellant en de consequenties van de aanwijzing voor hem en zijn kantoor en dat hij appellant daartoe persoonlijk had gehoord over de aanwijzing tot buitenpatroon die hij overwoog. Het had verder voor de hand gelegen dat de Raad van Toezicht de beoogde patroon en mevrouw Mr Z eerst met elkaar in contact had gebracht, alvorens tot de aanwijzing over te gaan. Het is de Algemene Raad voorts niet gebleken dat, althans op welke wijze, de Raad van Toezicht heeft gestreefd naar een evenredige verdeling van (buiten)patronaten over de advocaten in het arrondissement. De Algemene Raad kan zich dan ook niet verenigen met het oordeel van de Raad van Toezicht dat geen vergelijkend onderzoek behoefde te worden ingesteld. De Algemene Raad is van oordeel dat het beroep om die redenen gegrond is. De Algemene Raad heeft niet het nodige inzicht in de plaatselijke situatie om te oordelen over een evenredige verdeling van de buitenpatronaten in het arrondissement en wie, gezien zijn specifieke situatie, de meest geschikte advocaat is om te worden aangewezen als buitenpatroon over mevrouw Mr Z. Op grond van de gegevens die appellant en de Raad van Toezicht hebben verstrekt, acht de Algemene Raad de argumenten van appellant, dat hij niet de meest geschikte advocaat is, niet direct onredelijk.

Volgt

Gegrondverklaring van het beroep en vernietiging van de beslissing van de Raad van Toezicht.